

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. gegužės 23 d.*

„Konkurencija – Karteliai – Rūgštinių švino automobilių akumuliatorių perdirbimo rinka –
Sprendimas, kuriuo konstatuojamas SESV 101 straipsnio pažeidimas – Pirkimo kainų koordinavimas –
Baudos – 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 26 punktą – Baudų apskaičiavimo gairių
37 punktą – Neribota jurisdikcija“

Byloje T-222/17

Recylex SA, įsteigta Paryžiuje (Prancūzija),

Fonderie et Manufacture de Métaux SA, įsteigta Briuselyje (Belgija),

Harz-Metall GmbH, įsteigta Goslare (Vokietija),

atstovaujamos advokatų M. Wellinger, S. Reinart ir K. Bongs,

ieškovės,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą I. Rogalski, J. Szczodrowski ir F. van Schaik,

atsakovę,

dėl pagal SESV 263 straipsnį pateikto prašymo sumažinti 2017 m. vasario 8 d. Komisijos sprendimu C(2017) 900 *final* dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį (byla AT.40018 – Automobilių akumuliatorių perdirbimas) ieškovėms skirtą baudą

BENDRASIS TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkas A. M. Collins (pranešėjas), teisėjai M. Kancheva ir R. Barents,

posėdžio sekretorė N. Schall, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. lapkričio 15 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą¹

Ginčo aplinkybės

- 1 *Recylex SA, Fonderie et Manufacture de Métaux SA* ir *Harz-Metall GmbH* (toliau kartu – ieškovės arba *Recylex*) yra atitinkamai Prancūzijoje, Belgijoje ir Vokietijoje įsteigtos bendrovės, gaminančios perdirbtą šviną ir kitus produktus (polipropileną, cinką ir specialiuosius metalus).
- 2 2017 m. vasario 8 d. Sprendimu C(2017) 900 *final* dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį (byla AT.40018 – Automobilių akumuliatorių perdirbimas) (toliau – ginčijamas sprendimas) Europos Komisija konstatavo, kad padarytas SESV 101 straipsnio pažeidimas rūgštinių švino automobilių akumuliatorių atliekų, naudojamų perdirbtam švinui gaminti, pirkimo sektoriuje. Šis pažeidimas, kurį darant dalyvavo keturios įmonės ar įmonių grupės, būtent: pirma, *Campine NV* ir *Campine Recycling NV* (toliau kartu – *Campine*), antra, *Eco-Bat Technologies Ltd*, *Berzelius Metall GmbH* ir *Société de traitement chimique des métaux SAS* (toliau kartu – *Eco-Bat*), trečia, *Johnson Controls, Inc.*, *Johnson Controls Tolling GmbH & Co. KG* ir *Johnson Controls Recycling GmbH* (toliau kartu – JCI) ir, ketvirta, *Recylex*, buvo vykdomas laikotarpiu nuo 2009 m. rugsėjo 23 d. iki 2012 m. rugsėjo 26 d. (ginčijamo sprendimo 1 ir 2 konstatuojamosios dalys ir 1 straipsnio 1 dalis).
- 3 Komisijos teigimu, nagrinėjamas pažeidimas, kuris yra vienas ir tęstinis pažeidimas, buvo daromas susitarimų ar suderintų veiksmų Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos ir Nyderlandų teritorijoje forma. Šį pažeidimą, kiek tai susiję su šio sprendimo 2 punkte nurodytomis keturiomis įmonėmis ar įmonių grupėmis, sudarė elgesio koordinavimas rūgštinių švino automobilių akumuliatorių atliekų, naudojamų perdirbtam švinui gaminti, pirkimo kainos srityje (ginčijamo sprendimo 1 ir 2 konstatuojamosios dalys ir 1 straipsnio 1 dalis).

Administracinė procedūra, kurioje buvo priimtas ginčijamas sprendimas

- 4 Administracinė procedūra buvo pradėta 2012 m. birželio 22 d. gavus JCI prašymą atleisti nuo baudos, kaip jis suprantamas pagal Komisijos pranešimą dėl atleidimo nuo baudų ir baudų sumažinimo kartelių bylose (OL C 298, 2006, p. 17, toliau – 2006 m. pranešimas dėl bendradarbiavimo). 2012 m. rugsėjo 13 d. Komisija, remdamasi to pranešimo 18 punktu, šiai įmonei suteikė sąlyginį atleidimą nuo baudos (ginčijamo sprendimo 29 konstatuojamoji dalis).

(Praleista)

- 6 2012 m. rugsėjo 27 d. *Eco-Bat* ir 2012 m. spalio 23 d. *Recylex* pateikė prašymus atleisti nuo baudų arba, jei jie nebūtų patenkinti, prašymus sumažinti baudas pagal 2006 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo. 2012 m. gruodžio 4 d. *Campine* pateikė prašymą sumažinti baudą pagal tą patį pranešimą (ginčijamo sprendimo 31 konstatuojamoji dalis).

(Praleista)

- 10 2015 m. birželio 24 d. raštu Komisija pranešė *Eco-Bat* ir *Recylex* apie savo pirminę išvadą, kad įrodymai, kuriuos šios įmonės jai pateikė, turi didelę papildomą vertę, kaip tai suprantama pagal 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 24 ir 25 punktus, taigi ir apie ketinimą sumažinti baudas, kurios joms bus skirtos. Tos pačios dienos raštu Komisija taip pat pranešė *Campine* apie savo pirminę išvadą, kad ši įmonė neatitinka sąlygų, kad jai būtų sumažinta bauda pagal 2006 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo (ginčijamo sprendimo 33 konstatuojamoji dalis).

¹ Pateikiami tik tie šio sprendimo punktai, kuriuos Bendrasis Teismas mano tikslinga paskelbti.

(Praleista)

- 13 2017 m. vasario 8 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, jame, be kita ko, kaltino *Recylex* dalyvavus darant šio sprendimo 3 punkte nurodytą pažeidimą nuo 2009 m. rugsėjo 23 d. iki 2012 m. rugsėjo 26 d. ir jai solidariai skyrė 26 739 000 EUR dydžio baudą.

Dėl teisės

(Praleista)

Dėl ketvirtojo pagrindo, grindžiamo klaida taikant 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 26 punktą, kiek tai susiję su „Eco-Bat“ bendradarbiavimu

- 136 Nurodydama ketvirtąjį pagrindą *Recylex* tvirtina, kad *Eco-Bat* neįvykdė pareigos bendradarbiauti, kaip tai suprantama pagal 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 12 punkto a ir c papunkčius, kaip to reikalaujama šio pranešimo 24 punkte. Jos teigimu, atsižvelgiant į tai, jog tam, kad *Eco-Bat* galėtų būti sumažinta bauda, turi būti įvykdytos šio pranešimo 12 punkto a–c papunkčiuose išdėstytos kumuliacinės sąlygos, šiai įmonei negalėjo būti sumažinta bauda. Taigi reikėtų daryti išvadą, kad užuot buvusi antroji įmonė, pateikusi didelę papildomą vertę turinčių įrodymų, *Recylex* buvo pirmoji įmonė, pateikusi tokių įrodymų. Todėl Komisija padarė klaidą taikydama 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 26 punkto pirmą pastraipą, kai jai taikė 20–30 %, o ne 30–50 % baudos sumažinimą.
- 137 *Recylex* teigia, kad *Eco-Bat* neįvykdė pareigos bendradarbiauti įvairiais aspektais. Pirmą, prieš *Recylex* pateikiant prašymą atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, *Eco-Bat* buvo pateikusi neišsamią ir klaidinančią informaciją apie su pažeidimu susijusią teritoriją. Iš tiesų *Eco-Bat* nurodė, kad pažeidimas apėmė tik Vokietiją, Nyderlandus ir retkarčiais Belgiją. Be to, *Eco-Bat* neaiškiai atsakė į Komisijos klausimus apie pažeidimą, susijusį su Prancūzija. Antra, *Eco-Bat* neatskleidė viso jos atstovų dalyvavimo darant pažeidimą masto, o tai rodo, jog ji neatliko rimtų tyrimų siekdama išsamiai apibūdinti Komisijai savo dalyvavimą. Trečia, *Eco-Bat* pateikė klaidinančią informaciją apie vieno iš jos atstovų vaidmenį. Apskritai iš *Eco-Bat* atsakymų į Komisijos prašymus pateikti informaciją nematyti tikro bendradarbiavimo.
- 138 Todėl, atsižvelgdama į *Eco-Bat* pašalinimą, *Recylex* mano, kad ji turėjo teisę į maksimalų baudos sumažinimą 50 % taikant 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 26 punkto pirmos pastraipos pirmoje įtraukoje nustatytą intervalą. Kalbėdama apie savo pateiktų įrodymų didelę papildomą vertę, *Recylex* iš esmės remiasi tais pačiais argumentais, kuriuos nurodo grįždama savo pirmąjį ir antrąjį pagrindus.
- 139 Per teismo posėdį *Recylex* patvirtino, jog šiuo pagrindu nesiekė, kad *Eco-Bat* netektų jai suteikto 50 % baudos sumažinimo.
- 140 Komisija teigia, jog šalys sutaria, kad 2012 m. rugsėjo 27 d. *Eco-Bat* buvo pirmoji įmonė, pateikusi didelę papildomą vertę turinčių įrodymų. 2012 m. spalio 23 d. *Recylex* buvo antroji įmonė, pateikusi tokių įrodymų. Atsižvelgiant į didelę papildomą vertę turinčių įrodymų pateikimo chronologinę tvarką, *Recylex* bet kuriuo atveju negali būti laikoma pirmąja įmone, pateikusia didelę vertę turinčių įrodymų, net jeigu buvo atmesta galimybė sumažinti *Eco-Bat* skirtą baudą dėl pareigos bendradarbiauti, atitinkančios 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 12 punkto reikalavimus, neįvykdymo. Todėl *Recylex* kaltinimai dėl *Eco-Bat* pareigos bendradarbiauti neįvykdymo ir teiginiai dėl jos pateiktų įrodymų didelės papildomos vertės neturi prasmės.

- 141 Pirmas kylantis klausimas yra tai, ar tuo atveju, kai dvi įmonės yra pateikusios didelę papildomą vertę turinčių įrodymų, šiuos įrodymus antroji pateikusi įmonė gali užimti pirmosios vietą, jeigu paaiškėjo, kad pastarosios įmonės bendradarbiavimas neatitiko 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 12 punkto reikalavimų.
- 142 Pirmiausia primintina, kad priimdama 2006 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo Komisija sukėlė teisėtų lūkesčių ir tai, beje, ji pripažino minėto pranešimo 38 punkte. Taigi, atsižvelgiant į tokius teisėtus lūkesčius, kuriuos pagal šį pranešimą gali turėti su Komisija pageidaujancios bendradarbiauti įmonės, Komisija yra įpareigota jų paisyti (žr. 2016 m. vasario 29 d. Sprendimo *Schenker / Komisija*, T-265/12, EU:T:2016:111, 361 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 143 Be to, reikia priminti, jog kadangi atleidimo nuo baudos ar jos sumažinimo procedūra yra principo, pagal kurį įmonė turi būti baudžiama už bet kokią konkurencijos teisės pažeidimą, išimtis, su ja susijusios nuostatos turi būti aiškinamos siaurai (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2014 m. vasario 27 d. Sprendimo *LG Display ir LG Display Taiwan / Komisija*, T-128/11, EU:T:2014:88, 167 punktą).
- 144 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 26 punkto pirmoje pastraipoje numatyta:
- „Galutiniam sprendime, kurį Komisija priims pasibaigus administracinei procedūrai, Komisija nustatys baudos sumažinimo dydį, kurio ribose įmonei bus sumažinta bauda lyginant su ta bauda, kuri kitu atveju įmonei būtų paskirta:
- pirmajai įmonei, kuri suteikia žymios papildomos vertės: 30–50 % sumažinimas,
 - antrajai įmonei, kuri suteikia žymios papildomos vertės: 20–30 % sumažinimas,
 - paskesnėms įmonėms, kurios suteikia žymios papildomos vertės: iki 20 % sumažinimas.“
- 145 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 24 punkte nurodyta, jog tam, kad įmonei galėtų būti sumažinta bauda, ji turi atitikti minėto pranešimo 12 punkto a–c papunkčiuose nustatytas kumuliacines sąlygas. 12 punkte išdėstyti reikalavimai dėl pareigos bendradarbiauti. Jame iš esmės nurodyta, kad įmonė privalo, pirma, tikrai, be išlygų, nepertraukiamai ir operatyviai bendradarbiauti per visą administracinę procedūrą, o tam reikia, kad įmonė pateiktų tikslią, neklaidinančią ir išsamią informaciją. Antra, ji privalo nutraukti savo dalyvavimą įtariamame kartelyje ir, trečia, ji turi būti nesunaikinusi, nesuklastojusi ir nenuslėpusi įtariamo kartelio įrodymų. Nagrinėjamu atveju ieškovės neginčija, kad *Eco-Bat* atitiko antrąją sąlygą.
- 146 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 30 punkto paskutinėje pastraipoje nurodyta, jog jeigu Komisija nustato, kad įmonė neatitinka 12 dalyje nustatytų sąlygų, ji nebus palankiai vertinama pagal šį pranešimą. Taigi, kaip dėl to sutaria ir šalys, bendradarbiavimo reikalavimas, kaip jis suprantamas pagal nagrinėjamo pranešimo 12 punktą, yra svarbiausias kriterijus nustatant, ar įmonė turi teisę į atleidimą nuo visos baudos ar jos dalies arba į kokį nors baudos sumažinimą. Jei ji nevykdo pareigos bendradarbiauti, ji negali būti atleista nuo baudos ir ji negali būti sumažinta.
- 147 Tačiau reikia konstatuoti, jog iš 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo nematyti, kad pareigos bendradarbiauti neįvykdymas daro įtaką prašymų atleisti nuo baudos arba ją sumažinti gavimo eiliškumui.
- 148 Be to, reikia konstatuoti, jog, remiantis suformuota jurisprudencija, iš pačios 2002 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo ir 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo logikos matyti, kad siekiamas poveikis yra karteliuose sukurti netikrumą ir taip paskatinti juos išduoti Komisijai. Tas nesaugumas kyla būtent dėl to, kad kartelio dalyviai žino, kad tik vienam iš jų galės būti pritaikytas atleidimas nuo baudos išdavus kitus kartelio dalyvius, kuriems dėl tos priežasties kyla pavojus, jog bus skirtos baudos. Pagal šią sistemą ir remiantis ta pačia logika greičiausiai suskubusioms bendradarbiauti įmonėms gali būti

taikomas didesnis baudų, kurios kitu atveju joms būtų skirtos, sumažinimas nei ne taip greitai pradėjusioms bendradarbiauti įmonėms taikomas sumažinimas (žr. 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Wabco Europe ir kt. / Komisija*, T-380/10, EU:T:2013:449, 147 punktą ir nurodytą jurisprudenciją ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Repsol Lubricantes y Especialidades ir kt. / Komisija*, T-496/07, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:464, 334 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

- 149 Taigi chronologinė tvarka ir kartelio narių bendradarbiavimo greitumas yra pagrindiniai 2006 m. pranešime dėl bendradarbiavimo nustatytos sistemos elementai (2011 m. spalio 5 d. Sprendimo *Transcatlab / Komisija*, T-39/06, EU:T:2011:562, 380 punktas; taip pat žr. 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Wabco Europe ir kt. / Komisija*, T-380/10, EU:T:2013:449, 148 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 150 Darytina išvada, jog nei 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo tikslu, nei jo logika nepagrindžiamas aiškinimas, kad tuo atveju, kai dvi įmonės yra pateikusios didelę papildomą vertę turinčių įrodymų, šiuos įrodymus antroji pateikusi įmonė užima pirmosios vietą, jeigu paaiškėja, kad pastarosios įmonės bendradarbiavimas neatitiko 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 12 punkto reikalavimų.
- 151 Padarius priešingą išvadą gali susiklostyti hipotetinė situacija, kai dviem įmonėms būtų taikomi baudų sumažinimai, nurodyti kiekvienoje iš 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 26 punkto įtraukų. Dėl to kiltų rizika, kad kiekvienai antikonkurenciniame kartelyje dalyvaujančiai įmonei gali sumažėti paskatų kuo greičiau bendradarbiauti su Komisija, tačiau jų paskatos visapusiškai bendradarbiauti su ja nepadidės, nes paskata tikrai bendradarbiauti jau visapusiškai užtikrinama grėsme, kad Komisija taikys 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 24 ir 30 punktus.
- 152 Galiausiai taip pat reikia pažymėti, kad nei savo procesiniuose dokumentuose, nei atsakyme į taikant proceso organizavimo priemones, numatytas Procedūros reglamento 89 punkte, pateiktą klausimą *Recylex* nenurodė reikšmingų argumentų, kuriais remiantis kiltų abejonių dėl šios išvados.
- 153 Todėl reikia konstatuoti, kad Komisija nepadarė klaidos, kai netaikė *Recylex* 30–50 % baudos sumažinimo pagal 2006 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 26 punkto pirmą įtrauką. Iš tiesų, net jeigu *Eco-Bat* neįvykdė pareigos visapusiškai bendradarbiauti su Komisija, *Recylex* vis tiek buvo antroji įmonė, pateikusi didelę papildomą vertę turinčių įrodymų.
- 154 Darytina išvada, kad likę argumentai yra nereikšmingi ir ketvirtąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

(Praleista)

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (aštuntoji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Priteisti iš *Recylex SA, Fonderie et Manufacture de Métaux SA* ir *Harz-Metall GmbH* bylinėjimosi išlaidas.

Collins

Kancheva

Barents

Paskelbtas 2019 m. gegužės 23 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.